

1954

**TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ**
YIL: 14 SAYI: 143 Nisan 2002

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollarır.

**Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Musa ÇEÇEN**

**Yazı İşleri Sorumlusu:
Seyhun DALGIÇ**

Yayın Komisyonu:
Ahmet BECERİK
A.Cenk GEDİK
M.Macit MUTAF
Mehmet GÜZEL
N.Sedat GÜLŞEN
Ozgür TAMER
Seyhun DALGIÇ

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü haber ve yazı
izin almak koşulu ile kullanılabilir.
Yayınlanan yazılardan
yazarları sorumludur.

Reklam Bedelleri:

Arka Dış Kapak (Renkli)
450 milyon TL/sayı
Ön İç Kapak (Renkli)
360 milyon TL/sayı
İlk İç Sayfa (Renkli)
325 milyon TL/sayı
Arka İç Kapak (Renkli)
325 milyon TL/sayı
İç Sayfalar:
Tam Sayfa (Renkli)
200 milyon TL/sayı
1/2 Sayfa (renkli)
120 milyon TL/sayı
Tam Sayfa (Siyah/Beyaz)
170 milyon/sayı
1/2 Sayfa (Siyah/Beyaz)
95 milyon TL/sayı
1/4 Sayfa (Renkli)
85 milyon/sayı
1/4 Sayfa (Siyah/Beyaz)
55 milyon/sayı

Yazışma Adresi:
EMO İzmir Şubesi
1337 Sk. No: 16K:8

Tel/Fax: 0.232.489 34 35
emoizmir@egenet.com.tr
url:www.emoizmir.org.tr

Grafik Tasarım - Baskı
Etki Matbaacılık Yayıncılık Ltd Şti.
0 232 482 09 00 - 483 78 27
Baskı Tarihi: 12 Nisan 2002

EMO ŞUBE GENEL KURULLAR SÜRECİ TAMAMLANDI

13 Ocak 2002 tarihinde Şubemizin Genel Kurulu ile başlayan süreç, örgütümüzün 13 şubesinde de tamamlandı. Birçok şubede demokrat mühendisler yeniden göreve getirildiler.

Son olarak Ankara, Antalya ve Denizli Şubesi Genel Kurulları yapıldı.

Bu genel kurullarda ;

• İşsizliğe ya da yoksulluk ücretlerine mahkum edilmek istenmemizin nedeninin yıllardır bize dayatılan IMF ve Dünya Bankası politikaları olduğunu anlayan,

• Mesleğimizi uygulayabileceğimiz ortamın bağımsız, demokratik, ve barış içinde bir ülkede ve emekten yana bir iktidarla gerçekleşeceğini kavrayan,

• Mühendis ve mimarların yaşamsal sorunlarının ancak diğer emekçi halk kitlelerinin sorunları ile ortak olduğunun bilincinde olan,

• Mesleğine, ülkesine, ulusal kaynaklarına, halkın sorunlarına ve geleceğine sahip çıkma anlayışını benimseyen,

• Yaşanan olumsuz koşulların değiştirilebileceğine, insanca, onurlu bir yaşamın yaratılabilmesi için çağdaş, ilerici, demokrat üyelerimizin odalarına ve TMMOB 'ye ve ülkesine sahip çıkması ile olanaklı olduğunu kavrayan,

• Uzun yıllardır iktidarlarının her türlü olanağını kullanarak Odamız ve TMMOB bütünlüğü içindeki odaları kendi siyaset anlayışlarını hakim kılarak vesayet altına almak, susturmak isteyen ve genellikle bir çok şubemizde de " Meslekte Birlik" adı altında seçimlere katılan meslektaşlarımızı da kullanan bu siyasal anlayışı reddeden bir çizgi ve kararlılıkta gerçekleşmiştir.

Gelinen noktada sermaye iktidarı ve onun bindirilmiş kitaları şunu iyi anlamalıdır ;

Bizler bu süreçten daha da güçlenerek çıkıyoruz. Mesleğimizi, ulusal kaynaklarımızı halkın ve ülkemizin çıkarları doğrultusunda kullanılmaya, insanca onurlu bir yaşamın yaratılması mücadelesinde mühendisler olarak, TMMOB yapısı içinde üzerimize düşen mücadeleyi sürdürmeye kararlıyız.

Odamızın Genel Kurulu 27-28 Nisan 2002 tarihinde Ankara da toplanıyor. Genel Kurul'da mesleğimizin, ülkemizin sorunları tartışılacak ve 38. Döneme ilişkin kararlar alınacak.

30-31 Mart 2002 Günü Ankara 'da toplanan 37. Dönem EMO 7. Koordinasyon Kurulu toplantısında Genel Kurulumuza yönelik çalışmalar planlanmıştır.

EMO 38. Olağan Genel Kurulu 562 seçilmiş ve 22 doğal delege ile toplanacak. Şubemiz Oda Genel Kuruluna 51 delege ile temsil edilecektir. Genel Kurulda 38. Dönem oda yöneticileri ve TMMOB temsilcileri belirlenecek. Koşulların böylesi ağırlaştığı bir dönemde seçilecek olan yöneticilerimizi zor görevler beklemektedir. Bir yandan yatırımsızlık, üretimsizlik, ağırlaşan yaşam koşulları ve özelleştirme ile dayatılan saldırılar, mesleğimizin siyasi tercihlere ve oy hesaplarına kurban edilmesi uygulamaları..

Gün, ulus ötesi sermayenin türlü oyunları ile köşeye sıkıştırılmış bu ülke ve halkına, geleceğimize örgütsel bütünlük içinde mücadele etme ve sahip çıkma günüdür.

Başka bir dünya ve yaşam mümkündür !.

Musa ÇEÇEN
EMO İzmir Şubesi
Yönetim Kurulu Başkanı

ŞUBE DELEGE TOPLANTISI YAPILDI

EMO Merkez Yönetim Kurulu tüm Şube genel kurullarının tamamlanması sonrasında EMO Olağan Genel Kurulu'nun 27-28 Nisan 2002 tarihinde yapılmasını kararlaştırdı. Şube Yönetim Kurulumuz; EMO Genel Kurulu sürecinde delegelerin bilgilendirilmesi, Genel Kurul'a yönelik çalışmaların şekillendirilmesi, komisyon raporlarının hazırlanması amacı ile 28 Mart 2002 tarihinde delege toplantısı düzenledi. Toplantıya katılan delegeler Merkez Yönetim Kurulu'nun oluşmasına yönelik görüş ve dileklerini dile getirdiler.

PROTOKOL ZİYARETLERİMİZ DEVAM EDİYOR

Genel Kurul sonrasında oluşan Şube Yönetim Kurulumuzun çalışma programında yer alan konularda kamu kurumları ile ortak çalışmalar yürütmek, kentsel ve sektöre ilişkin Oda görüşlerini aktarabilmek amacı ile protokol ziyaretleri sürüyor.

Bornova Belediye Başkanı Cengiz BULUT 28 Şubat 2002 tarihinde ziyaret edildi. Ziyaret sırasında gecekonduların kentte yarattığı olumsuzluklar, mühendislik hizmetlerinin gelişmesi yönünde yapılacak ortak çalışmalar, denetimlerin geliştirilmesi konuları görüşüldü.

26 Mart 2002 tarihinde Konak Belediye Başkanı Erdal İZGİ'yle yapılan görüşmeye Yönetim Kurulu üyeleri Musa ÇEÇEN, E. Sabri AKSÜT, Seyhun DALGIÇ ve Şube Müdürümüz N. Sedat GÜLŞEN katıldılar. Yerel yönetimler olarak yapılan çalışmalar, yatırımlarda gelinen son durum ile ilgili bilgi veren İZGİ'nin ardından Yönetim Kurulumuz da kaçak elektrik ve asansör kontrollerinin tekrarlanması gerekliliği ile ilgili konular hakkında görüşlerini aktardılar.

Belediye ziyaretlerinin ardından 28 Mart 2002 tarihinde TEİAŞ, TEDAŞ ziyaretleri gerçekleştirildi. İlk olarak TEİAŞ Batı Anadolu İşletme Grup Müdür vekili Ajlan KURAL ile görüşmelerde bulunan Yönetim Kurulu Başkanı Musa ÇEÇEN, üyeler Taner İRİZ, Mehmet GÜZEL, Mükremin ZÜLKADİROĞLU, Şube Müdürü N. Sedat GÜLŞEN bu dönem çalışmalarını arasında üye örgütlülüğüne önem verildiğini ve bu konuda kurumla daha fazla ortak çalışmaların devam etmesi gerekliliğini belirttiler.

Ajlan KURAL da görüşmede kurumda çalışan Oda üyelerinin sosyal hakları (giyecek yardımı, fazla mesai) konusunda düzenlemelerin olması gerektiğini bu konuda Oda'nın da çalışmalar yapmasını vurguladı.

Ajlan KURAL ayrıca 18 Mart 2002 tarihinde Şubemiz tarafından gerçekleştirilen Elektrik Tesisleri Topraklama Seminerinin çok başarılı olduğunu belirterek bu çalışmaların devam etmesi dileğinde bulundu. İş kazaları konusunda da çalışmaların yapılması gerektiğini belirten KURAL kurum olarak Oda çalışmalarına her zaman katkı koymaktan yana olduklarını belirtti.

TEİAŞ Batı Anadolu İşletme Grup Müdür vekili Ajlan KURAL'ı ziyaretin ardından TEİAŞ Şebeke Tesis I. Grup Müdürü Enver SELVİTOPU ile görüşmeye geçildi. Musa ÇEÇEN, Taner İRİZ, Mehmet GÜZEL ve Mükremin ZÜLKADİROĞLU'nun katıldığı ziyarette Enver SELVİTOPU; kamuda çalışan üyelerimizin sorunlarıyla daha fazla ilgilenilmesi, farklı kamu alanlarında çalışanların farklı ücret almalarına çözüm getirilmesi gerektiğini ve Odanın bu konuda çalışmalar yapmasının iyi olacağını belirtti. Şube Başkanı Musa ÇEÇEN de mühendislik hakları, özlük hakları konusunda çalışmaların artırılmasının üye örgütlülüğü için önemli olduğunu dile getirdi. Ziyarette ayrıca iş kazaları ile ilgili bir komisyon ve eğitimin çok

yararlı olacağı ve tüm odaların birlikte kuracakları bir sosyal tesisin farklı alanlardaki mühendislerin birbirleriyle kaynaşmaları açısından önemli olacağı konuları da dile getirildi.

Aynı gün yapılan TEDAŞ Müessese Müdürü Yavuz HERAY'ı ziyarette ise EMO ve TEDAŞ ilişkileri gözden geçirilerek ortak çalışmaların artması yönünde neler yapılabileceği görüşüldü. Musa ÇEÇEN görüşmede TEDAŞ'ta EMO Odası'nın olması yönünde çalışmaların hızlanması ve kurumla ilişkilerin daha sağlıklı yürütülebilmesi için bunun önemli olduğunu ifade ederken Yavuz HERAY da bununla ilgili olarak her zaman destek olunacağını ifade etti.

Proje onayı ile ilgili yaşanan açmazlara dikkat çekilen toplantıda EMO-TEDAŞ komisyonunda bu konunun tartışılması gerektiği vurgulandı. Topraklama eğitimleri gibi eğitimlerin tekrarlanması talebinde bulunan HERAY bu eğitimlerde desteklerinin her zaman olduğunu belirtti.

Daha sonra TEDAŞ işyeri temsilcimiz Elif HAMZAÇELEBİOĞLU'nun Kocaeli'ne tayin olması nedeni ile Yönetim Kurulu üyelerimiz veda ziyaretinde bulunarak bugüne kadar yürüttüğü işyeri temsilciliği görevinden dolayı teşekkür edip yeni görev yerinde başarılar dilediler.

KARŞIYAKA BELEDİYESİ'NDE ASANSÖR DENETİMLERİ BAŞLIYOR

Asansörlerde can güvenliğinin tam olarak sağlanabilmesi, standartlara uygun olarak asansörlerin çalışabilmesi amacıyla Karşıyaka'da yapılan yıllık kontrollere ilişkin protokolün üçüncüsü 5 Mart 2002 tarihinde Şubemiz, Makina Mühendisleri Odası İzmir Şubesi ve Karşıyaka Belediyesi tarafından imzalandı.

2000 yılında toplam 2610 asansörün denetlendiği Karşıyaka Belediyesi'nde 2002 yılında yapılacak denetimlerle de bu sayının artması hedefleniyor. Karşıyaka Belediye Başkanı Şebnem TABAK gerçekleştirilecek asansör denetimleri konusunda halkı bilinçlendirme toplantıları, Kent Medisi'nde bu konuda toplantılar yapılabileceğini ifade etti. Şube Başkanımız Musa ÇEÇEN de denetimlerin yaygınlaştırılması gerektiğini vurguladı.

İNAL BATU ŞUBEMİZİ ZİYARET ETTİ

CHP Genel Başkan Yardımcısı İnal BATU ve beraberindeki heyet Şubemizi ziyaret etti. Samimi bir ortamda gerçekleşen görüşmede kendisinin büyükelçilik yılları ve siyasal yaşamından gözlemleri hakkındaki sohbeti ilgi ile izlendi.

CHP İzmir İl Yöneticileri ve İnşaat Mühendisleri Odası Eski Yönetim Kurulu Başkanlarından Orhan AYBER'in de katıldığı görüşmede siyasi partilerin meslek odalarına bakışı ile ilgili konular görüşüldü.

Görüşmede ayrıca, Odamızın enerji politikaları alanında yaptığı çalışmaların detaylı bir şekilde kendilerine aktarıldı.

FUAR'DAYDIK

Bileşim A.Ş. tarafından her yıl düzenlenen ve kurumsallaşan sektör fuarları 14-17 Mart 2002 tarihlerinde İstanbul'da yapıldı.

Üyelerimizin gelişen teknolojiyi ve yeni ürünleri tanımaları amacı ile Şubemizce gerçekleştirilen etkinlikte 16 ve 17 Mart 2002 tarihlerinde İstanbul'a gezi gerçekleştirildi. İsmail KAŞIKÇI tarafından 17 Mart 2002 tarihinde verilen Elektrik Tesislerinde Topraklama Yönetmeliği'ne ilişkin seminere katılındı.

6 ayrı fuarın biraraya getirildiği fuar kapsamında Otomasyon'02 ve Electrotech'02 fuarlarına yerli ve yabancı firmalar olmak üzere yoğun bir ilginin olduğu gözlemlendi. Fuara katılan firmalarla ilgili bilgi Odamızdan edinilebilir.

SEKTÖREL TOPLANTILAR

24.Dönem Yönetim Kurulunun çalışma programına aldığı sektörel toplantıların ilki yüklenicilik yapan üyelerle yapıldı.Toplantıya resmi ya özel ihaleli işler yapan üyelerimizin yanısıra Şube Yönetim Kurulu'nu temsilen Musa ÇEÇEN ve E. Sabri AKSÜT katıldılar.Toplantıya katılanlar sektörün genel sorunlarının yanında özel olarak karşılaştıkları sorunları da dile getirdiler.Söz alan üyeler gerek TEDAŞ gerekse Bayındırlık Bakanlığı Birim fiyatlarının geç yayınlandığı, birim fiyatların yayınlandığı aylarda bile gerçeği yansıtmadığı,piyasadaki fiyatların gerisinde kaldığı, EMO'nun bu konuda bakanlık nezdinde çalışma yapmasını dile getirdiler.

Oluşturulacak bir uzmanlık komisyonu tarafından alternatif birim fiyat endekslerinin hazırlanabileceği ve bu çalışmanın bir sonraki yıl için önemli olduğu dile getiren üyeler bu tür toplantıların devamını dilediler.

KİTAPLAR YENİLENİYOR

Almanya'da çalışmalarını yürüten İsmail KAŞIKÇI tarafından hazırlanarak Şubemizce ilk baskıları gerçekleştirilen "Uygulamada Elektrik Tesisatçılığı" ve "AG Elektrik Tesislerinde Topraklama ve Ölçme Tekniği" kitaplarının 2. baskıları hazırlanıyor. Kitap içeriğinin geliştirilmesi amacı ile üyelerimizin görüş ve önerilerini Şubemize iletmelerini talep ediyoruz.

EMO KOORDİNASYON KURULU TOPLANDI

EMO 7. Koordinasyon kurulu toplantısı 30-31 Mart tarihlerinde Ankara'da yapıldı.Şubemizi Musa ÇEÇEN, E. Sabri AKSÜT ve Seyhun DALGIÇ'ın temsil ettiği son koordinasyon toplantısında yeni seçilen şube yönetim kurulları ilk kez biraraya geldiler.Birim yöneticilerinin yeni dönemin çalışma programlarını aktardıkları toplantıda EMO Yönetim Kurulu iki yıllık dönemin çalışma raporunu sundu. Mali durumun giderek kötüleştiğini, şubelerin merkez paylarının aktarımında gecikmeler olduğu bunun özellikle derginin çıkmasını engellediğini dile getiren Yönetim Kurulu aidatların toplanması konusunda ise birkaç şube dışında destek gelmediğini bu yüzden başarısız olduklarını belirtti. 27-28 Nisan tarihlerinde yapılacak olan EMO Genel Kurulu'na sunulmak amacıyla hazırlanması gereken raporlar için komisyonlar oluşturuldu. Şubemiz enerji başta olmak üzere "tüzük ve yönetmelik", "mali işler" "SMM sorunları", "Bilişim ve otomasyon" gibi komisyonlarda kimisinde sekreteryaya görevini de üstlenmek üzere görev aldı.

ÜYEMİZİ ZİYARET ETTİK

Genç üyelerimizden elektronik mühendisi Şenay ABAKAY'a Şubemiz adına Seyhun DALGIÇ ve Hüseyin GÜLCAN geçmiş olsun ziyaretinde bulundular. Oldukça sıcak geçen ziyarette Şenay ABAKAY'ın hazırladığı web sitesini de inceleme fırsatı bulundu.

2002 YILI YAPI YAKLAŞIK BİRİM MALİYETLERİ BELİRLENDİ

1985 yılında Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe giren "Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi" gereğince mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabında kullanılacak 2002 yılı yapı yaklaşık birim maliyetleri 07.03.2002 tarih ve 24688 sayılı Resmi Gazete'de yayınlandı. Bir önceki yıla göre % 65 oranında artış olan yapı yaklaşık maliyetleri aşağıda belirtilmiştir.

I. Sınıf Yapılar

A Grubu 33.000.000 TL/m²

B Grubu 57.750.000 TL/m²

II. Sınıf Yapılar

A. Grubu 90.750.000 TL

B Grubu 123.750.000 TL

III. Sınıf Yapılar

A Grubu 202.950.000 TL

B Grubu 231.000.000 TL

IV. Sınıf Yapılar

A Grubu 260.700.000 TL

B Grubu 288.750.000 TL

C Grubu 346.500.000 TL

V. Sınıf Yapılar

A Grubu 429.000.000 TL

B Grubu 519.750.000 TL

C Grubu 594.000.000 TL

D Grubu 709.500.000 TL

TOPRAKLAMALAR YÖNETMELİĞİ SEMİNERİ

Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği Semineri yeni yönetmeliğin getirdikleri konusunda üyelerimizin bilgilendirilmesi amacıyla 18 Mart 2002 tarihinde TEDAŞ İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesi

Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi. 125 kişinin katıldığı, 4 saat süren semineri İTÜ Elektrik-Elektronik Mühendisliği Fakültesi emekli öğretim görevlisi Elektrik Yüksek Mühendisi İsa İLİSU sundu.

İZMİR 5. BİLGİLENDİRME YÖNLENDİRME VE MESLEK TANITIM FORUMU

16-17 Mart 2002 tarihinde İzmir Özel Saint Joseph Fransız Lisesi'nin Kültürpark'ta düzenlediği foruma Şubemiz açtığı stand ve verdiği meslek konferanslarıyla katıldı. Birinci gün üyelerimizden elektrik elektronik mühendisleri Soner SEZGİN ve Serkan KARABİL standı ziyaret eden öğrencilere bilgi verirken bilgisayar mühendisi Mahmut EŞİTMEZ saat 14.00'de elektronik mühendisi A. Cenk GEDİK 15.00'da Konferans Salonu'nda öğrencilere meslek alanına dair bilgi verdiler. Forumun ikinci gününde elektrik elektronik mühendisi Mehtap KESEMENLİ, Sibel KAVURANPALA ve bilgisayar mühendisi Hülya ÇETİN standda yine ziyaretçilere bilgi verdiler. Meslek odalarının yanısıra elli üniversitenin de yer aldığı etkinliği iki gün boyunca Ege Bölgesinden 10 bin civarında öğrenci ve veli ziyaret etti.

LİSELERDE MESLEK TANITIMI

Konak ve Karşıyaka Anadolu Liseleri'nde 26 ve 29 Mart 2002 tarihlerinde elektrik ve elektronik mühendisliği meslek tanıtımı yapıldı. Konak Anadolu Lisesi'nde yapılan tanıtıma İlnur TARAKÇI ve Uygur TURNA, Karşıyaka Anadolu Lisesi'ndeki tanıtıma da Fikret ÇAVDAR ve A. Cenk GEDİK katıldılar. Üyelerimizin mesleğe dair bilgilendirmelerinden sonra öğrencilerin sorularıyla devam eden toplantılara öğrencilerin yoğun ilgisi gözlemlendi.

İMOP DOSTLUK FUTBOL TURNUVASI SONUÇLANDI

İzmir Meslek Odaları Platformu 1. Dostluk Futbol Turnuvası'nda final şansını kaybeden takımımız 2 Mart 2002 tarihinde Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası ile yaptıkları maçı kazanarak 3. lük kupasını almaya hak kazandı. İzmir Barosu'nun şampiyon olduğu turnuvada Diş Hekimleri Odası ikinci oldu.

BASIN AÇIKLAMASI

CUMHURBAŞKANLIĞI'NA SUNULAN KARARNAME AMACINDAN UZAK VE ÜCRET ADALETSİZLİĞİNİ ARTTIRACAK NİTELİKTEDİR.

Kamu görevlilerinin mali ve sosyal haklarında düzenlemeler yapmak amacıyla 631 sayılı KHK ile aldığı yetkiyi kullanarak hazırlanan ve 'Eşit işe, eşit ücret' olarak adlandırılan kararnamenin yürürlüğe konulma kararı nedeniyle TMMOB, KESK ve TTB tarafından 7 Mart 2002 tarihinde bir basın açıklaması gerçekleştirildi.

Basın açıklamasında; adı 'eşit işe eşit ücret' kararnamesi olan bu yeni uygulamanın ücret adaletinin sağlanmaması nedeniyle kamuda istihdam edilen çeşitli meslekten çalışanlar arasındaki eşitsizliği derinleştireceği, çünkü hükümetin de açıkladığı gibi, kararnameden sadece 30 bin civarında kamu çalışanı yararlanacağı belirtilerek, kamuda farklı kurumlarda çalışanlar ile aynı kurumda farklı statüde çalışan çeşitli mesleklerden personel arasında büyük ücret farklılıklarının oluşacağı açıklandı. Basın açıklaması şöyle devam etti: Biz KESK, TMMOB ve TTB olarak kamuda

istihdam edilen çeşitli mesleklerden çalışanların ücret de dahil yaşamını etkileyen ekonomik ve sosyal sorunların kararnameler yoluyla değil, toplu sözleşmeler yoluyla çözüleceğinin bilincindeyiz. Bunun için Kamu Görevlileri Sendikaları Yasası bir an önce yeniden ele alınarak temel sendikal hakları güvenceye alan ve toplu sözleşmelere olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir.

Yıllardır uygulanan IMF politikaları sonucunda ekonomi, bir krizden çıkıp yenisine girerken kamu çalışanlarının yaşamı da gündün güne zorlamıştır. Yaşanan yüksek enflasyonlar reel ücretlerde gerilemeye yol açmış ve kamu çalışanlarının alım gücü yoksulluk sınırının altına düşmüştür. Kamuda çeşitli statülerde istihdam edilen çeşitli mesleklerden çalışanların ekonomik ve sosyal koşullarının özellikle son on yılda hızla erozyona uğraması nedeniyle işgücü verimliliği de düştü.

Hükümet, IMF'e verdiği son Niyet Mektubu'nda kamu kesimini küçültmeyi taahhüt etmiş, imzalanan yeni stand-by anlaşmasının odağında da kamu kesiminin küçültülmesinin yer alması kamu çalışanlarının tasfiyesinden başka bir anlam taşımamakta ve kamu çalışanlarını hedef almaktadır.

Sosyal tarafların mutabakatı olmadan yapılan bu düzenlemenin basında yer alması üyelerimiz ve tüm kamu çalışanları arasında huzursuzluklara yol açmış ve tepkilere neden olmuştur. Sayın Cumhurbaşkanının eşitsizlikleri derinleştiren bu düzenlemeyi sosyal devlet anlayışı içersinde değerlendireceğini umuyoruz.

Yıllardır yoksulluk sınırı altında yaşamaya mahkum edilen kamu çalışanlarının ücretlerinin insanca yaşamaya yetecek düzeye getirilmesini bir zorunluluk olarak görüyor, ayrımcılıktan bir an önce vazgeçilerek gerekli iyileştirmelerin ivedilikle yapılmasını talep ediyoruz.

Üyelerimize Duyuru

Şubemiz tadilatı nedeniyle 1 ay süre ile çalışmalarımız 4. kat 402 no'lu ofiste sürdürülecektir.

EMO İZMİR ŞUBESİ
YÖNETİM KURULU

<http://www.emoist.org.tr/>

Elektrik Mühendisleri Odası örgütlülüğü içinde en eski ve en çok üyeyi yapısında bulunduran EMO İstanbul Şubesi'nin tanıtım ve çalışmalarını izleyebileceğimiz web sitesi, sıklıkla yapılmayan güncelleme sorununa rağmen, odamız üyesi meslektaşlarımızın gereksinimlerine yanıt vermeyi amaçlayan bir içerikte kimi alt başlıklarda bulunan oniki bölüm olarak düzenlenmiştir. En güncel haber başlıklarının ana sayfadan yayınlandığı web sitesinde, TMMOB ve EMO İstanbul Şube Haber Bülten'leri tüm içeriği ile izlenebilir. Linkler bölümünden, TMMOB ve Bağlı Odaları ile EMEK PLATFORMU, Demokratik Kitle Örgütleri'nin yanısıra Dünya Mühendislik Örgütleri ve ülkemizdeki Üniversitelerin , diğer mesleki kuruluşların web sitelerine ulaşmak olanaklı...

<http://www.tezproje.8m.com./>

Üniversitelerimizin elektrik ve makine mühendisliği bölümlerinde öğrenimini sürdüren öğrencilerimizin , eğitim süreçlerinde bitirme tezi yada dönem ödevlerini hazırlarken Türkçe kaynak bulmakta sıkıntıları bilinen bir olgudur. İnternetin aynı zamanda bilginin paylaşılma ve yardımlaşma platformu olması gerektiği anlayışıyla düzenlenen 'TEZ PROJE' Web Sitesinin , kapsamında bulunan yirmisekiz adet elektrik ve makina mühendisliği konularını içeren proje ,tez ve ödevi tüm ayrıntıları ile elektronik ortamda izleyebilir , gerekli gördüklerinizi kişisel bilgisayarınıza yükleyebilirsiniz. Rüzgar enerjisinden asansör kontroluna , elektrikli taşıtlardan GSM Baz istasyonlarına v.b bilimsel derlemeler çalışma yaşamında bulunan mühendis meslektaşlarımızında bilgilerini yenilemelerinde yararlı bir kaynak...

<http://www.asansordunyasi .com/>

Asansör sektöründe süreli olarak tek türkçe yayınlanan dergi özelliğini taşıyan 'Asansör Dünyası Dergisi' , sektörün gereksinim duyabileceği bilgi haber ve yenilikleri içinde bulunduran bir web sitesi olarak internette kullanıcıların hizmetinde...Derginin son sayısında bulunan tüm haber ve yazılara elektronik ortamda erişilebilen sitenin 'Bilgi Bankası' bölümünde , sektörde çalışanların yararlanabileceği asansörle ilgili tasarım, hukuksal ve kurumsal (Asansör dernek v.b) bilgi ve haberler bulunmaktadır. Asansörle ilgili çeşitli yabancı dillerde yayımlanan dergilerde ulaşmanın olanaklı olduğu siteyi, sektörle ilişkili tüm meslektaşlarımızın izlemeleri önerilir...

<http://www.egetek.org/>

Rüzgar enerjisi ,AR-GE ,teknopark v.b konularda etkin çalışmalarda bulunan makina mühendisi Ergun ÖZAKAT 'ın koordinatörlüğünde kurulan EGE TEKNOLOJİ VAKFI'nın sitesi ,teknopark kavramını içeren çalışmaları ülkemizde yaygınlaştırmaya yönelik yazıların yanısıra kimileri ingilizce hazırlanmış çeşitli teknik konularda bilimsel makale , rapor ve belgelerle dolu...

ASANSÖR YÖNETMELİĞİ DEĞİŞİKLİK ÇALIŞMALARI

Ülkemiz ile Avrupa Birliği arasında Gümrük Birliği Anlaşmasına yönelik olarak uyumlaştırılacak mevzuatların ve bunların uygulanma koşul ve kuralları 1995 yılında Ortaklık Konseyince belirlenmiştir.

1997 yılında alınan Bakanlar Kurulu kararına göre uyumlaştırılacak mevzuatlar listesinde Asansör konu başlığı kapsamındaki 95/16/EC direktifi yer almaktaydı.

Sanayi ve Ticaret Bakanlığı tarafından yapılan çalışmalar sonucu yedi bölüm ve modülleri içeren on dört ekten oluşan "Asansör Yönetmeliği (95/16/AT)" hazırlanarak ilgili meslek odaları ve derneklerle iletildi.

Şubemiz Asansör komisyonunun yaptığı incelemeler sonucu; Mevcut Asansör Yönetmeliğini 01 Temmuz 2004 tarihinde yürürlükten kaldıracak olan taslak yönetmelik içerisinde birçok eksikliğin bulunduğu tesbit edilmiştir. Raportörlüğünü Serdar TAVASLI-OĞLU'nun üstlendiği komisyon raporunu konunun önemi nedeni ile aşağıda sunuyoruz.

RAPOR:

Asansör direktifinin uygulamada olduğu Ortak Pazar ülkelerinde projelendirme , mühendislik hizmetleri, inşaat ruhsatı vb. konular çerçeve kanunlara uygun kanun ve yönetmeliklerle denetim altına alınmıştır. Ülkemizde ise bu tür mevzuat hükümleri henüz çıkartılmamıştır. Bu yüzden asansör konusunda hazırlanan yönetmelikte yukarıda belirtilen konuları kapsamaması gerekmektedir. Bu konuların düzenlenmemesi halinde asansör sektöründe boşluklar oluşacak ve hizmet kalitesinde sorunlarla karşılaşılacaktır. Ayrıca Taslak Yönetmelikte açıkça belirtilmeyen ruhsat ve denetim mekanizması oluşturulmaması halinde sektörün standart dışı firmalara terk edileceği kuşkusunu yaşanmaktadır. Yeni Yönetmeliğin yürürlüğe girmesi ile iptal edilecek olan Asansör Yönetmeliği ayrıca ; Meslek Odalarını ve bu Odalarca verilen Belgeleri, avan ve tatbikat projelerini, Trafik hesabını, işletme ruhsatını, inşaat mahallinin özelliklerini, yıllık kontrolleri tanımlamasına karşın yeni tasarıda bu ve benzeri konular yer almamaktadır. Bu ve benzeri konularda önemli boşluklar oluşmaktadır.

Maddelere ilişkin önerilerimiz aşağıdadır.

1. Amaç:

Madde 1 : Bu yönetmeliğin amacı; insan ve

yük taşınmasında kullanılan asansörlerin ve emniyet aksamalarının gerektiği gibi projelendirilmesi, tasarımı, imali ve montajı yapıldığında, kullanıcıların sağlık ve emniyetine ve mallara zarar vermeyecek şekilde piyasaya arz edilmelerini teminen ; Ek-I'de belirtildiği gibi tasarım ve imalat aşamalarında uyulması gereken temel sağlık ve emniyet koşulları ile takip edilmesi gereken uygunluk değerlendirme prosedürlerini ve uygunluk değerlendirmesi yapacak onaylanmış kuruluşların görevlendirilmesinde, piyasa gözetimi ve denetimi yapılmasında dikkate alınacak asgari kriterleri belirlemektir.

2. Kapsam

Madde 2 (ikinci paragraf) Asansörler için bu yönetmelikte atıfta bulunulan risklerin tamamı veya bir bölümü belirli özel durum yönetmeliklerinin kapsamına giriyorsa, bu yönetmelik bu türe ait asansörlere ve risklere o belirli yönetmeliklerin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren uygulanmaz veya uygulanması durdurulur.

3. Tanımlar

Madde 4

e) Güvenli Ürün Kullanım süresi içinde, normal kullanım koşullarında risk taşımayan veya kabul edilebilir ölçülerde risk taşıyan ve temel gerekler bakımından azami ölçüde koruma sağlayan ürünü,

k) Asansör Monte Firması ; monte kelimesi bu tanımdan çıkartılmalıdır.

Direktifte 'installer of a lift' kelimesi kullanılmaktadır. Bunun da Türkçe'ye Asansör Yapımcısı veya Asansör firması olarak çevrilmesinin daha uygun olacaktır. Çünkü Asansör Monte Firması çevirisi Asansör Bakım Firması tanımını da zorunlu kılmaktadır. Yeni uygulamaya göre montaj veya bakım firmaları olarak tanımlama yapılmamalı, Asansör Firması Tanımı ayrıntılı olarak yapılmalıdır. Asansör firması temelde bir bakım firması olup ancak imalat yapma durumunda AT Tip Uygunluk belgesini alarak imalat yapabilecektir. Asansörün montajı ve zorunlu olarak bir yıl garanti bakımı yapıldığı için bunları ayırmak mümkün değildir. Bakım yapan firma revizyon adı altında neredeyse yeniden asansör montajı yapabilmekte, montajcı ise zorunlu olarak garanti süresinde veya daha sonra kendi ürettiği asansörlere bakım yapmaktadır. Her birisi için ayrı belgelerin alınması da karışıklık ve maddi

külfet yaratmaktadır. Ayrıca iki tür firma tanımı Firmalar arasında evrak satışlarına ve haksız rekabetlerin oluşmasına yol açmaktadır. Bu da asansör güvenliğini tehlikeye sokmaktadır. Sanayi Bakanlığı asansör firması hüviyetine sahip firmaları kayıt altında tutmalı ve verilere göre takip etmelidir. Direktif tanımında Asansör Firması bu şekilde tanımlanmakta ve Article 2-1 de bu durum belirtilmektedir.

o) Model Asansör: 1. paragrafın aşağıdaki şekilde değiştirilmesi önerilir.

Teknik dosyada belirtilen modele, teknik yönlendirmelere uygun olarak temel emniyet gereklerini, teknik dosyada belirtilen parametrelere uyarak ve teknik dosyadaki emniyet aksamının özdeşini kullanarak karşılayan, örnek olarak gösterilen asansörü, (Yerinde imal edilmiş asansör örnek gösterilebilir)

4. Aşağıdaki tanımların Madde 4'e eklenmesi önerilir

Gereğe : Amaç Madde I de “..Ek I de belirtildiği gibi tasarım ve imalat aşamalarında uyulması gereken..” diye açıklık getirilen noktada imalatla ilgili gerekli şartlar yönetmeliğin diğer maddelerinde ve 4703 sayılı kanunla ve buna bağlı olan yönetmeliklerle ayrıntılı olarak tanımlanmıştır. Uygulama projelerinin sorumluluğu da Onaylanmış kuruluşa verilmiştir. Ancak Ek I de belirtilen Kuyu alt ve üst boşlukları, kuyu kesitleri, asansörün monte edileceği kuyunun mukavemeti, asansörün kolon hattı, termik veya sigortalarının seçimi ve topraklamalarının hesaplamaları, makine dairesi ve yerleşimi, trafik hesaplarının yapılması, asansörün tasarımına ait olup avan projesinde gösterilmesi gereken hesaplar ve şemalardır. Geçerli olan asansör yönetmeliğinde bunlar açıkça belirtilmesine rağmen uygulamada çok fazla sorunla karşılaşmış, bir çok yerde uygun olmayan kuyulara, uygun olmayan topraklama ve kolon hatlarıyla asansörlerin monte edildiği görülmüştür. Bu yüzden avan proje ve trafik hesabının tanımının, belirli bir teknik gelişme sağlanıncaya kadar yönetmelikte yer alması gerekmektedir. Bunun tanımlandığı başka bir yer bulunmamaktadır.

Avan Proje: Asansörün avan projesi mimari proje ile birlikte yapılacak ve mimari projeye esas teşkil edecektir.

Avan projede, trafik hesabı, trafik hesabına uygun olan enerji talebi, bu enerji talebine göre kolon hattı ve gerilim düşümü hesapları,

aydınlatma hatları (kuyu, makine dairesi, kabin, acil aydınlatma ve akü şarj), kompanzasyon hesapları, kuyu ve makine dairesi yatay ve düşey kesitleri, ölçüleri, inşaatın statik hesabına uygun olmak üzere asansörün makine dairesine, kuyu dibine, ray tespit yerlerine gelecek yüklerin, asansörün güvenlik tertibatının çalışması durumuna göre miktar ve cinsini gösterecek hesaplar bulunur. Bu proje elektrik ve makine mühendisi tarafından müştereken yapılır.

Trafik hesabı: Mimari tatbikat projelerinin yapımından evvel yapının özellik ve kullanım şartlarına uygun uluslar arası kabul görmüş veya bu konuda yetkin bir ulusal araştırma kuruluşunca önerilen bir trafik hesabı yapılacaktır. Trafik hesabında kabul edilen ana kriterlerin sorumluluğundan bu kriteri veren mimar, hesap sonucu bulunan asansör sayısı ve karakteristiğinin sorumluluğundan projeyi hazırlayan mühendis sorumlu olacaktır.

Projelendirme : Asansörün AVAN ve TATBİKAT Projeleri, elektrik veya elektronik ve makina mühendisleri tarafından tespit edilen yönetmelik ve standartlara uygun olarak müştereken hazırlanacaktır. Projelerin hazırlanmasında Türk Standartları , CENELEC ve CEN sembolleri esas alınacaktır.

Serbest Mühendislik ve müşavirlik belgesi : İlgili meslek Odaları olarak Elektrik Mühendisleri Odası ve Makine Mühendisleri Odası tarafından verilen belge

Büro tescil belgesi: İlgili meslek odasınca verilen belge

5. Madde 7.C.3) Bakanlık, işletme ruhsatı veren kurumlar, komisyonun, Avrupa Birliği üyesi ülkeleri ve diğer onaylanmış kuruluşların gerektiğinde istemeleri halinde, uygunluk beyanının ve son muayenenin içerdiği testlerin raporlarının bir kopyasını temin eder. (Madde 7.C.3'e ye işletme ruhsatı veren kurumlar kelimesinin eklenmesi önerilir)

6. Ürünlerin Piyasaya Arzı ve Serbest Dolaşımı

Madde 10

a) Amacına uygun olarak montajı ve bakımı yapıldığında.....ibaresi kullanılmaktadır. Ancak yönetmelik bakımla ilgili bir madde içermemektedir. Bu yüzden bu maddeden sonra Asansör firması ve bakımla ilgili maddelerin konması ve gerekli açıklamaların yapılması gerekmektedir.

Madde Önerileri

Madde ....; Asansör Firması

a) Her asansör firması kendi bünyelerinde elektrik-elektronik ve makine mühendisleri çalıştıracak ve aşağıdaki belgeleri almış olacaktır.

1) Sanayi ve Ticaret Bakanlığında veya Bakanlığın yetkili kıldığı merciden Asansör firması belgesi

2) Çalıştırdıkları mühendisler için kendi firmaları adına çıkartılmış 'Serbest Mühendislik ve Müşavirlik Belgesi' ile 'Büro Tescil Belgesi'

b) Asansör firmasınınca yapılan tasarım, imalat, işletmeye alma ve bakımların teknik uygulama sorumluluğu firmada çalışan mühendisler aittir.

c) Asansör firmaları şube açabilir. Asansör firmaları ancak aynı şehir içinde ve aynı mali yapıya bağlı oldukları takdirde merkezde buldukları mühendisleri ile şubelerde hizmet verebilirler. Aynı mali yapı içinde olup farklı şehirde açılan şubelerde en az bir elektrik-elektronik veya makine mühendisi bulundurmaları zorundadırlar. Farklı mali yapılar da ki şubeler aynı şehir içinde olsa dahi bağımsız kabul edilir ve asansör firması için gerekli mühendis ve teknik kadroyu barındırmalıdır. Bu şartların yerine getirilemediği durumlarda irtibat büroları kurulabilir, ancak bu bürolar bakım faaliyetlerinde bulunamaz. Bakım faaliyetlerindeki olumsuzluktan tamamen merkez şube sorumlu olup, cezai şartlar tamamen merkez şubeye uygulanır.

Madde .....: Bakım

a) Her asansör işletmeye alınmadan önce sürekli kontrol altında tutulabilmesi için mutlaka bakım ve onarım sorumluluğunu taşıyacak bir asansör firması ile yazılı anlaşmaya bağlanacaktır. Bu firma genelde asansörü tesis eden firma olabileceği gibi başka bir asansör firması da olabilir. Ancak bir yıllık garanti süresi içinde bakım sorumluluğu mutlaka asansörü monte eden asansör firmasında olmalıdır. Bakanlıktan veya yetkili kıldığı merciden asansör firması belgesi almamış firmalar bu işi yapamaz.

d) Bakımı yapılan asansörlerde orijinal yedek parça kullanılacaktır. Orijinal yedek parçalar stokta yeter miktarda bulundurulacak, bakımı yapan firmaların bu konudaki talepleri asansörü monte eden firma tarafından mutlaka karşılanacaktır.

e) Asansör firması sözleşme yaptığı yıl içindeki asansöre bakım yapma periyodunu belirtecektir. Garanti dışındaki bakım süresince arızaların giderilmesinin parça değişmemesi halinde ücretsiz olduğu, parça değiştirilmesi gerektiğinde parçanın işçiliği ile birlikte ücrete tabi olacağı belirtilecektir. Asansör firması arıza

ihbarına müdahale süresini belirtecektir.

Madde .....; Kayıt sistemi

Birinci taslakta bulunan 12. maddenin korunması önerilir.

Bakanlık asansör firmaları ile asansör aksamı imalatçıların kayıtlanmasını tutarak aşağıda belirtilen kayıt ve verilere göre takip eder.

1) Asansör firmaları ve asansör aksam ve parçalarını kendi adıyla piyasaya süren imalatçı firmaları yukarıda belirtilen işlemlere uygun olarak işletme adreslerini ve asansör ve aksamları ile ilgili bilgi ve belgeleri Bakanlığa bildirir.

2) Asansör firması veya asansör aksamı imalatçısı firma ülke sınırları dışında ise yetkili temsilcisini bakanlığa bildirir. Bu temsilcide şirket merkezinin adresini ve asansör veya asansör aksamı ile ilgili bilgi ve belgeleri bakanlığa bildirir.

Gerekçe: Türkiye'deki asansör sektöründe yaşanan haksız kazanç ve rekabet asansör sanayisinin gelişmesi önünde en büyük engel olmaktadır. Bazı firmalar yeterli personel ve teçhizat bulundurmaları yerine, yeterlilik belgesini almış firmalardan ücret karşılığı belge almakta ve o firmanın şubesi gibi kendisini göstermektedir. Böylece standarda uygun yapılanmaya çalışan ve bir çok harcamayı yapan firmalar, bu harcamalardan kendini kurtarmış ama teknik olarak yetersiz firmalarla rekabet etmek zorunda kalmaktadırlar. Personel ve hukuki giderleri çok az olan şube durumundaki firmalar, gerekli şartları yerine getiren asansör firmasının yapamayacağı bedellerle bakım ve montaj teklifleri vermektedirler. Bununla birlikte TS 12255 Madde 1.4.2 tanımlanan personel sayısı ve TS 12361 madde 0.2.1 ve 0.2.2 de yapılan merkez şube ve yetkili şube tanımlaması olmaktadır.

TS 12361 genel bir servis tanımı vermekte ve bununla ilgili şartları içermektedir. Ancak asansör servis hizmetlerini bu standarda bağlı olarak tanımlamak ve TS 12255 standardını bu standarda bağlamak pratikte çok büyük yanlışlıklara yol açmaktadır. Gerekli mühendis ve teknik kadrodan yoksun firmalar yukarıda bahsedilen standartlara atfen şube statüsü altında faaliyetlerine devam etmektedirler. Bunun önlenmesi için şube ve merkez tanımlamasında aynı mali yapının aranması gerekir. Mali yapıları ve vergi numaraları farklı olan işletmeler bağımsız kabul edilmeli ve aynı ismi taşıyanlar dahi gerekli olan mühendis, teçhizat ve elemanı barındırmalıdır. Ancak bir merkezden mali yükümlülüklerini yerine

getiren ve aynı şehir sınırları içinde olan işletmeler bu haktan yararlanabilmelidir. Yoksa mali yapısı aynı bile olsa bir mühendisini İstanbul da, diğer mühendisini Ankara da tutan ve personelini genel olarak montajda kullanan ayrıca İzmir de bakım yapan bir asansör şirketinin, İzmir bölgesindeki bakımlarına mühendislerinin bir faydası olmayacaktır. Böyle bir uygulama orta ölçekli firmalara, büyük firmalara karşı dezavantaj getirmektedir. Firmanın az bakımının olduğu, bu maliyetin karşılanmadığı bölgelerde ancak irtibat büroları kurulabilmelidir. Bunun yapılamadığı durumlarda bir firma, bir diğer firma ile bakımlar için anlaşma yapabilir ancak bu diğer firmayı gerekli hukuki ve teknik şartların yerine getirilmesinden kurtaramaz. Açıktır ki buzdolabı servisi veren firmaların yetkili servis olması ile asansör firmasının yetkili servis olması aynı şartlarla değerlendirilemez.

- Yeni uygulamaya göre montaj veya bakım firmaları olarak tanımlama yapılmamalı, Asansör Firması Tanımı ayrıntılı olarak yapılmalıdır. Ancak bir firma imalat yapma durumunda AT Tip Uygunluk belgesini alarak imalat yapabilir. Asansörün montajı ve zorunlu olarak bir yıl garanti bakımı yapıldığı için bunları ayırmak mümkün değildir. Bakım yapan firma revizyon adı altında neredeyse yeniden asansör montajı yapabilmekte, montajcı ise zorunlu olarak garanti süresinde veya daha sonra kendi ürettiği asansörlere bakım yapmaktadır. Her birisi için ayrı belgelerin alınması da karışıklık ve maddi külfet yaratmaktadır. Sanayi Bakanlığı asansör firması hüviyetine sahip firmaları kayıt altında tutmalı ve verilere göre takip etmelidir. Ayrıca bir bakımçı firma tanımlaması yapılmamalıdır.

- Asansör firmaları ancak aynı şehir içinde ve aynı mali yapıya bağlı oldukları takdirde merkezde bulundukları mühendisleri ile şubelerde hizmet verebilirler. Farklı şehir ve farklı mali yapılar da ki şubeler bağımsız kabul edilmeli ve gerekli mühendis ve teknik kadroyu barındırmalıdır.

- Bu şartların yerine getirilemediği durumlarda irtibat büroları kurulabilir, ancak bu bürolar bakım faaliyetinde bulunamamalıdır.

- Her mali olarak bağımsız veya aynı şehir sınırlarındaki şube TS 12255 e göre gerekli olan mühendis, teçhizat ve elemanı barındırmalıdır.

- Bakım faaliyetlerindeki olumsuzluktan tamamen merkez şube sorumlu olup, cezai şartlar tamamen merkez şubeye uygulanmalıdır.

7. Piyasa gözetimi ve Denetimi

Madde 11 "..... Ürünlerin piyasa gözetimi ve denetimine dair yönetmelik hükümleri çerçevesinde denetler veya denetlettirir. Gerektiğinde.... numuneler alabilir veya yetkilendireceği bir kuruluş vasıtasıyla..... bu yönetmelik çerçevesinde gerekli inceleme ve testleri yaptırabilir" denilmektedir. Ancak bu denetimler için belirli bir süre ya da periyot belirtilmemektedir. Arabalarda bir ya da iki senede bir vize zorunluluğu olduğu gibi asansörler içinde buna benzer bir güvenlik kontrolünün yapılması ve temel emniyet ve sağlık gereklerinin uygun olarak çalıştığına dair raporun düzenlenmesi bu direktifin amacına uygun olacaktır. Ülke genelinde mevcut asansörlerde ciddi sorunlar bulunmaktadır. İzmir de on yıldır süren kontroller çerçevesinde oldukça iyi sonuçlar alınmış, can ve mal güvenliği için olumlu adımlar atılmıştır. Ayrıca bu çalışmalar asansör sektöründe gözle görülür bir iyileşme ve teknik gelişme sağlamıştır. Ancak bunu Türkiye'nin diğer bölgeleri için söylemek mümkün değildir. Bu şekilde asansörün kullanıldığı yapının özelliğine bağlı kalarak bir rutin kontrol süresinin konması emniyet açısından kontrolü sağlayacaktır..

8. EK MADDE ÖNERİLERİ :

MADDE .... : Daimi Komite Direktif Article 6 ve Taslak I Madde 11 de tanımlanan Daimi Komite kavramı korunmalıdır. Üretim biçiminin standart zorunlu üretimden, temel gerekler zorunlu üretime geçmesi ve yeni CE uygulamasının başlaması, konuya yabancı olan sektörü yeteri kadar zorlayacaktır. Bu durumda Daimi Komite geçiş süresini en az zararlar atlatmanın önemli basamaklarından birini oluşturacaktır. Daimi Komite'de Bakanlık, Onaylanmış Kuruluşlar, Piyasa Gözetimi ve Denetiminde görev alan kuruluşlar, Elektrik Mühendisleri Odası, Makine Mühendisleri Odası, Asansör Dernekleri temsil edilmelidir.

9. GENEL UYGULAMA :

Yönetmeliğin hayata geçirilmesi amacıyla, Onaylanmış Kuruluş, Piyasa Gözetimi ve Denetiminde Görev Alacak Kuruluşlar ile yerli asansör firmalarının eğitim ve belgelendirme masraflarının MEDA II Fonundan karşılanması kolaylığı yönünde çalışma yapılması önerilir.

ELEKTRİK İLE İLGİLİ FEN ADAMLARI'NIN YETKİ ve SORUMLULUKLARI YÖNETMELİĞİ TASLAĞI HAKKINDA ŞUBEMİZİN GÖRÜŞÜ

GİRİŞ

Elektrik ile ilgili fen adamlarının yetki görev ve sorumluluklarının artırılmasına ilişkin yeni bir çalışma Türkiye Elektrik-Elektronik ve Benzeri Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonunun istemi üzerine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Milli Eğitim Bakanlığı tarafından müştereken yürütülmektedir.

Bayındırlık ve İskan bakanlığı TAU Genel Müdürlüğü 05 Şubat 2002 tarih ve 198-2300 sayılı yazısında, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından hazırlanan 08.12.2000 tarih ve 24254 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği içerisinde konut güçlerin 12 kW'a yükseltilmesi ile 3194 sayılı İmar Kanununun 38. maddesi gereği çıkartılan Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik hükümleri içerisinde sınırlı yetkilerin geçersiz ve kullanılamaz hale geldiği ve 800 bin elektrik fen adamının mağdur duruma düştüğü belirtilerek anılan yönetmeliğin değiştirilmesi istenmektedir.

MEVCUT DURUM VE DEĞİŞİKLİK ÖNERİLERİ

Elektrik İle İlgili Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik 11 Kasım 1989 tarih 20339 sayılı RG'de yayınlanmış daha sonra 3 Şubat 1990 tarihinde proje yetki güçlerinde artış gerçekleştirilmiştir.

1990 yılından günümüze kadar birçok değişiklik talebi yapılmasına karşın herhangi bir düzenleme gerçekleştirilmemiştir.

Fen adamları Yönetmeliğinde 1.,2.,3., grup olmak üzere üç kademe yetkilendirme yapılmaktadır. Bu gruplandırmalar eğitim durumuna göre değerlendirilmekte olup genelde 1. grup için Teknik öğretmenler, 2. grup için Teknikerler, 3. grup için Teknisyenler ve çıraklık eğitimi görmüş kişiler olarak adlandırılmaktadır.

Bu grupların mevcut yetkileri ve değişiklik talepleri aşağıda verilmiştir.

1. Grup

Yetki ve Sorumluluk	Mevcut Durum	Değişiklik Önerisi		Artış Katı
Elk. İç Tesisi Plan, Proje	50 kW	Umumi Binalar	60 kW	1,20
		Konut+Umumi Binalar	190 kW	3,80
Elk. İç Tesisi Yapım İşleri	150 kW	Umumi Binalar	150 kW	-
		Konut+Umumi Binalar	560 kW	3,73
İşletme ve Bakım İşleri	1500 kW (35 kV)	1500 kW (36 kV)		-
Muayene ve Kabul İşleri	Kendileri tarafından yapılan tesislerin bakım, muayene bağlantı ve kabulü için gerekli işlemlerin tamamlanması			

2. Grup

Yetki ve Sorumluluk	Mevcut Durum	Değişiklik Önerisi		Artış Katı
Elk. İç Tesisi Plan, Proje	30 kW	Umumi Binalar	40 kW	1,33
		Konut+Umumi Binalar	110 kW	3,67
Elk. İç Tesisi Yapım İşleri	125 kW	Umumi Binalar	125 kW	-
		Konut+Umumi Binalar	470 kW	3,76
İşletme ve Bakım İşleri	1000 kW (35 kV)	1500 kW (36 kV)		-
Muayene ve Kabul İşleri	Kendileri tarafından yapılan tesislerin bakım, muayene bağlantı ve kabulü için gerekli işlemlerin tamamlanması			

3. Grup

Yetki ve Sorumluluk	Mevcut Durum	Değişiklik Önerisi		Artış Katı
Elk. İç Tesisleri Plan, Proje	16 kW	Umumi Binalar	20 kW	1,25
		Konut+Umumi Binalar	60 kW	3,75
Elk. İç Tesisleri Yapım İşleri	75 kW	Umumi Binalar	75 kW	-
		Konut+Umumi Binalar	280 kW	3,73
İşletme ve Bakım İşleri	500 kW (400 V)	500 kW (400 V)		-
Muayene ve Kabul İşleri	Kendileri tarafından yapılan tesislerin bakım, muayene bağlantı ve kabulü için gerekli işlemlerin tamamlanması			

İMAR KANUNU VE İLGİLİ YÖNETMELİKLER

3194 sayılı İmar Kanunu; yerleşme yerleri ile bu yerlerdeki yapılaşmaların, plan, fen, sağlık ve çevre şartlarına uygun yapılmasını sağlamak amacıyla düzenlenmiştir. Amacından da anlaşıldığı gibi yapılara ilişkin çıkan kanunun 38. maddesi "Yapıların mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesaplarının hazırlanması ve bunların uygulanmasıyla ilgili fenni mesuliyetleri, uzmanlık konularına ve ilgili kanunlarına göre mühendisler, mimarlar ile görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenecek olan fen adamları deruhte ederler" şeklindedir.

2.11.1985 tarih ve 18916 mükerrer sayılı RG'de yayınlanan "İmar Kanununun 38. Maddesinde Sayılan Mühendisler, Mimarlar ve Şehir Plancıları Dışında Kalan Fen Adamlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları Hakkında Yönetmelik" tüm fen adamlarına ilişkin yetkilendirmeleri tariflemiş olmasına karşın Elektrik Tesisatçılığı İşlerindeki Görev ve Yetkileri içeren 8. maddesinde elektrik iç tesisatı yapacak olanların ayrıca hazırlanan ve değişiklikleri yürürlükte bulunan yönetmelik hükümlerine tabi oldukları belirtilmiştir.

YETKİ SINIRI NEDİR?

Her türlü elektrik ile ilgili işleri yapmaya kanunen yetkili bulunan elektrik mühendisi ve yüksek mühendisleri dışında kalan elektrik ile ilgili teknik kişilerin yetki, görev ve sorumluluklarının belirlenmesi doğru bir yöntemdir.

Bu sınırın belirlenmesinde uygulanacak kriter ise kuvvet birimi olarak kW değeridir.

Türkiye Elektrik - Elektronik ve Benzeri Teknisyenleri Esnaf ve Sanatkarları Federasyonu'nun talepleri (20.02.2001 tarih, 41 sayı) incelendiğinde, sürekli olarak güç ile

daire sayısı arasında karşılaştırma yapıldığı görülmekte, daire sayılarına göre yaklaşık güçler belirlenerek yetki ve sorumluluklarda artışlar talep edilmektedir. Elektrik ile ilgili bir fen adamının yetkisindeki mantık, yapabileceği elektrik tesisatının gücü yerine sanal olarak daire sayılarına endekslenmektedir ki bu anlayış bir yetkinin belirlenmesinde en hatalı yaklaşımdır.

Daire sayıları göz önüne alınarak yapılan önermelerinde 1,2 ile 3,8 kat yetki artışı talep edildiği görülmektedir.

Yetki artışındaki öneriler içerisinde "umumi binalar (konut dışı binalar)" ve "konutlar veya konutlar ile umumi binaların birlikte olması halinde" olarak iki farklı yetkinin belirlenmesi getirilmektedir. Gerekçe olarak Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğindeki değişiklikler sunulmuştur.

Proje ve yapım yetkilerinde konutlar veya konutlar ile umumi binaların birlikte olması halinde önermesi bile kendi içinde açık ve kolay ayrışabilir bir nitelik taşımamaktadır. Bir tesiste tek bir konutun olması (ya da gösterilmesi) halinde 3,8 kat yetki kullanılması olanaklı hale getirilmiştir ki bu da yönetmeliğin ne kadar zorlandığına bir örnek oluşturmaktadır.

Bir meslekle ilgili yetki ve sorumluluk ancak alınan eğitimin niteliğindeki artışla olmaktadır. Süreç içerisinde piyasadalar fen adamlarında nasıl bir eğitim düzeyi artmıştır ki yetkileride artırılmak istenmektedir.

PROJE VE YAPIM YETKİLERİ

Elektrik Tesisatı Proje Esasları'nı içeren TS 1196'da Elektrik Tesisatı Projesi şu şekilde tariflenmiştir; "Genel olarak elektrik tesisatının gereğine göre hangi tesis ve cihazlar ile nasıl yapılacağını veya tertip tarzını gösteren şema, plan ve resimlerle bunların düzenlenmesine mesnet teşkil eden hesaplar, şartnameler ve yapılabiliğinden malzeme listesi ve keşfinden

ibaret bir bütündür.”

Yapılan bu tanıma fen adamlarınca proje adına üretilen işlerin ne kadar uyduğu şüphe götürücüdür. Elektrik Mühendisleri Odası tarafından kendi üyelerine tecrübelerine ve uzmanlıklarına göre bir sınırlama getirilmesi çalışmaları yürütülmesine karşın fen adamları yönetmeliğinin varlığı nedeni ile gerçekleştirme şansı bulunmamaktadır.

Aynı TSE Esaslarında tasarıma ilişkin elektrik tesisatı uygulama projesi ise; “Bir elektrik tesisatının öngörülen tesis gereçleri ile eksiksiz bir şekilde yapılabilmesini sağlayacak ve kabul edilmiş ön projedeki prensiplere uygun nitelikte yapılmış şema, plan ve resimlerle bunların düzenlenme mesnet teşkil eden hesaplar, şartnameler malzeme listesi ve keşfinden ibaret bütündür.” şeklinde tariflenmiştir.

Ülkemizde elektrik enerjisindeki kayıp kaçak oranı %20'lerin üzerine çıkmıştır. Kötü projelendirme nedeni ile yapı ve tesislerin sağlam, kullanışlı, güvenilir ve ekonomik olmaları engellemekte, ülke ekonomisine de zarar verilmektedir.

Tasarım bir mühendislik hizmetidir ve mühendislerce yapılmalıdır.

Can ve mal güvenliğini teminen çıkartılan ve pilot illerde uygulanan 4708 sayılı Yapı Denetim Hakkında Kanununun tanımları içeren I. maddesinde proje müellifi; mimarlık mühendislik tasarım hizmetlerini iştigal konusu olarak seçmiş, yapının etüt ve projelerini hazırlayan gerçek ve tüzel kişi olarak tariflenmiştir.

Yine Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Yapı İşleri Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan “Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri Şartnamesi” nde Mimarlık ve Mühendislik Hizmetleri; Belli bir yapıya ait proje, hesap ve ihale dosyası düzenleme işleriyle, yapının meslek yönünde kontrolü ve hizmet dallarında uyum ve birliğin sağlanması işleri olarak tariflenmektedir.

Mühendislik hizmetleri; 37. Sayılı Mühendislik ve Mimarlık Yasasında da tariflendiği gibi mühendislik eğitimi almış kişilerce yürütülmelidir. Yetkileri aşırı şekilde arttırılarak mühendisleştirilen diğer fen adamları tarafından değil.

KUVVETLİ AKIM TESİSLERİ

Bayındırlık ve İskan Bakanlığının sunuş yazısında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından

da görüş sorulduğu ve bir sakınca bulunmadığı şekline görüş alındığı bilgisi yer almaktadır.

Bu konuda birkaç noktada çelişki bulunmaktadır.

Fen adamlarının Kuvvetli Akım Tesislerinde İşletme Sorumluluğu üstlenme girişimleri nedeni ile yapılan başvuruda Bakanlığın 12 Haziran 1995 tarih ve 1889/6834 sayılı yazısında “Fen adamları yalnızca elektrik iç tesisleri yönetmeliği kapsamında yer alan işleri yapabilirler, Elektrik iç tesisleri alçak gerilimli tesislerdir. Fen adamları yönetmeliğinde işletme ve bakım işleri bölümünde bulunan 35 kV ifadesi çelişki oluşturmaktadır. İlk yetki yönetmeliklerinde yer alınmamış olan ve büyük olasılıkla vaktiyle yeterli teknik personel bulunmaması nedeniyle zorunlu olarak yönetmeliğe sokulmuş olan bu ifadenin yönetmelik kapsamından çıkarılması Bakanlığımızca gerekli görülmüş olup, söz konusu yönetmeliği hazırlayıp yayımlamış olan Bakanlıklara bu konuda gerekli girişimlerde bulunulması düşünülmektedir. Yapı içerisindeki 35 kV dahil yüksek gerilimli tesisler genellikle üretim, iletim ve dağıtım tesisleri olup, bu tesisler “Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği” kapsamına girer. Bu tesislerin yapı içinde olmalarına rağmen elektrik iç tesisleri yönetmeliği kapsamına girmediği bu yönetmeliğin I. Maddesinde de belirtilmiştir.” İfadeleri yer almaktadır.

Yönetmelik taslağında fen adamlarının 36 kV yüksek gerilimli kuvvetli akım tesislerinde 1000 1500 kW gibi yetki taleplerinin sürdürülmesi fen adamları yönetmeliğinin amacı ile de çelişmektedir.

Elektrik ile ilgili fen adamları yönetmeliği 3194 sayılı İmar Yasasının 38. ve 44. Maddelerine dayanılarak çıkartılmaktadır. Fen adamlarının yetki sorumlulukları ile ilgili yasa ve yönetmelikler sadece yapı içi tesisatları kapsamaktadır.

Elektrik tesisleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından çıkartılmış olan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ve Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmelikleri ile tariflenmektedir. Her iki yönetmelikte birbirlerinden işlerlik olarak farklıdır. Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği; elektrik iç tesislerinin kurulmasına ve işletilmesine dair hükümleri kapsamakta olup elektrik enerjisinin üretilmesine ve dağıtılmasına dair yapı içindeki tesisleri kapsamamaktadır.

Bu nedenle Yönetmelikte işletme ve bakım işleri bölümlerinde yer alan kuvvetli akım tesisleri kapsam dışına çıkartılmalıdır. Fen adamları Yönetmeliğin 12 maddesine eklenmeye çalışılan Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliğine ilişkin atıf ise amacı açıkça belirtmektedir.

ASANSÖRLER

Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinin 3/f.2 maddesinde asansörler kilitli elektrik işletme yerleri olarak tariflenmektedir. Yönetmelikte bu yerler "yalnız elektrik tesislerinin işletilmesine yarayan ve kilit altında tutulan yerlerdir. Kilit ancak görevliler tarafından açılabilir. Bu yerlere yalnız yetkililerin girmesine izin verilir. Örneğin kilitli bağlama ve dağıtma tesisleri, saç mahfazalı ya da yapı tipindeki tesisleri içinde bulunan hücreler transformatör hücreleri, direk tipi transformatör postaları ve asansörlerin makine daireleri bu gruba girer" şeklinde tariflenmiş olup asansörlerinde yapı içinde bulunmalarına karşın kuvvetli akım tesisi olması nedeni ile özel bir niteliği olduğu vurgulanmaktadır. Fen adamları Yönetmeliğinin 10. Maddesinde her türlü asansör tesisatı ile ilgili sorumluluğun yüklenilemeyeceği açıkça belirtilmektedir. Yetki gücünün belirlenmesi ile ilgili tarifleri yapılan 7. Madde de "yapıda asansör varsa asansörün kurulu gücü, toplam kurulu güçten çıkartılarak yetki sınır belirlenir" şeklinde önerme korunmaktadır.

Ancak Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliğinin 15. Maddesi'nde "Elektrik İç Tesis işlerinin yapılmasında yapının veya birden fazla bloktan oluşması halinde yapı grubunun tümüne ilişkin proje esas olup yapı/yapı grubu, bloklara veya dairelere ya da BAŞKA BÖLÜMLERE ayrılarak projesi hazırlanamaz. AYRI TESİSATÇILAR TARAFINDAN ELEKTRİK BAĞLANMASI isteğinde bulunulamaz" denilmektedir. Son derece kompleks bir işletim sistemine sahip olan asansörler, müşterek hacimlerden kullanılan (merdiven aydınlatması, kapıcı dairesi, hidrofor, zil, kapı otomati, diyafon sistemleri gibi) elektrik enerjisi sistemleri ile beslenmektedir. Yetki gücü belirlenmesinde sadece asansör gücünün çıkartılması hem diğer yönetmeliklerle çalışmakta hem de koordinasyon kopartılarak ülke menfaatları ve

can-mal güvenliği tehlikeye düşürülmektedir.

Tüm bu mevzuat hükümleri göz önüne alındığında asansörlü her türlü yapının fen adamları yetki alanından çıkartılması gereği açıktır.

SONUÇ

Bilim ve teknoloji hızla ilerlemektedir. Avrupa Topluluğu Gümrük Birliği sürecine girmeye çalışan ülkemiz bilim ve teknikten uzak 800 bin kişi gibi abartılı popülist ve siyasi bir yaklaşımla payeler dağıtarak mühendislik mesleğinin gelişmesine engel olacak yaklaşımlardan kaçınılmalıdır.

Önemli bir diğer konu ise fen adamları yetkilerinin çok yükseltilmesi halinde ara teknik eleman yapısı ile birlikte mühendislik mesleği de ortadan kaldırılacak, elektrik fen adamları mühendislik yapar hale dönüştürülecek olmasıdır.

Diğer meslek gruplarına bakıldığı zaman aynı yapı için hizmet veren mimarlık, inşaat mühendisliği makina mühendisliği gibi meslek disiplinlerinde bu işlerle ilgili fen adamları bu tür yetkilerle donatılmamışlardır. Yapı teknikerlerinin ya da sıhhi tesisatçıların özellikle mühendisin bulunmadığı bölgelerde hiçbir imza yetkileri bulunmamaktadır. Bu müdahale sadece elektrik mühendisliği mesleği ile ilgili işlerde söz konusu olmaktadır. Yıllardır politik baskılarla can ve mal güvenliğini tehlikeye düşürerek, ülke kaynaklarını da verimsizleştirerek elektrikle ilgili fen adamlarının yetki sınırları artırılmaya çalışılmaktadır.

Değişik yasa ve yönetmeliklerle ruhsat veren kurumlar olan belediyelerin yetkileri dahi yeniden düzenlenirken gerek bakanlıklarca gerekse Elektrik Mühendisleri Odası tarafından mühendislerle ilişkin uzmanlıklar yetki ve sorumluluklar yeniden tariflenirken elektrik ile ilgili fen adamlarının yetkileri sonsuz, sınırsız denecek rakamlara çıkartılması girişimlerine bir anlam verilememektedir.

Anlaşılan odur ki; Türkiye'nin elektrik mühendislerine, mühendislik eğitimi yapan üniversitelerine ihtiyacı yoktur. Bu meslekle ilgili bütün işlerin teknisyenler aracılığı ile yapılması planlanmaktadır.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir Şubesi olarak dileğimiz bu konuda geriye dönüşü olanaksız yanlışların yapılmamasıdır.